

jezik kot najjimenitnejšo dedino svojih očetov, kot sredstvo prave narodne omike, kot ključ boljše bodočnosti in ne oddajajmo teh svojih svetinj, kakor Ezav svojega prvenstva, za skledico tujčeve leče. S tem namenom na delo!

Nebeška patrona pa, katera si je družba izbrala, sv. brata Ciril in Metod, ki sta sv. vero razširjajoč prva za slovenski jezik borila se in trpela, bodita naša pomočnika in izprošita našemu delu in prizadevanju Božjega blagoslova!

Tako vstanovni odbor in mi moremo le želeti, naj bi se na ta lepi poziv prav veliko podružnic oglasilo. Od Ljubljane vzamemo si lahko vzgled, ona nam je prvo podružnico rodila, ali jo bomo samo pustili? Ne, tega ne smemo, izlasti še mi slovenski Štajerci, kajti mi trpimo za Čehi največ od šulvereina, na nas je tedaj, da tudi storimo vse, kar je mogoče, da se postavi jez njegovemu rogoviljenju — tak, da ga povodenj njegovega liberalizma ne predré nikoli več.

Nevarne pijavke ljudstva.

Od Save koncem septembra.

Med rodoljubi se razpravlja večkrat vprašanje, kako bi se dalo nesrečno pijančevanje izmed ljudstva iztrebiti. To vprašanje pa je tudi sila važno, zakaj zmerom bolj se ta kužna bolezen razširja tudi po naši lepi domovini. Ko bi torej naši, za blagor ljudstva vneti možje v tej reči kaj storili, gotovo bi jim to bilo v veliko zaslužnje.

Mi nismo za to, da vržemo vsa bremena, ki jih terja vzboljševanje naših žalostnih razmer, vladi na ramena, toda ko bi se, tudi s pomočjo vlade, zdatni pripomočki zoper pijančevanje v življenje vpeljali, bilo bi tega vse ljudstvo veselo in naši potomci bili bi nam za to tudi hvaležni. Poti so v tem pač različni, prav kakor so različni uzroki pijančevanja. V nekaterih krajih bi pa že to veliko izdalo, ko bi se one krčme odstranile, ki so se v dobi liberalizma, izlasti v obrtnih krajih, kakor n. pr. krog tovarnen, rudnikov i. t. n. kakor gobe v dežju namnožile.

Kmečki hlapec ali delomrzni rokodelcec, ki se je vsekako oženiti hotel, vzel si je kako bajto ali klet v najem in polovnjak vina pa sodček špirita dobil je na upanje, dovoljenje krčme se je v oni lažiliberalni dobi dobilo celo zlehka, z „njo“ pa sta si že itak bila dobra in nov zakon pa nova oštarija bila sta gotova, oboje seveda čisto po postavi.

Enake vrste krčmarji ravnaajo sedaj po vzgledu nekdanjih poljskih židov, ki so „mužikom“ ob nedeljah iz cerkve se vračajočim cesto z žganjem pomočili in jih tako na svoje limanice vlovili, da se jim niso nič več mogli

iztrgati. Blizo tako delajo tudi naši krčmarji. Kedar vedó, da bode tovarniški delalec ali rudar svoj težko prisluženi denar ob tednu ali mesecu prejel, tedaj si priskrbé harmonikarja-škripača, če že ni domač sin za ta maloprida posel dorasel. Ko pride torej delalec mimo take krčme vračajoč se z denarjem domov, tedaj ga krčmar, pa škripač z vso svojo zgovornostjo zvabita v krčmo in ne pustita ga iz nje, dokler še glešta kaj pod palcem.

Povrh se klati še po tacih krčmah maloprida ženstvo in godé se po njih že o belem dnevu najgrša pohujšanja in to pogostem vpricho nedoraslih otrok, vse drugo, kar sledi še iz tega le naravno, lahko si častiti bralci sami povzemó, saj je spridenost tacih delalcev glasna priča. Ko bi se tacim ničvrednežem vzela pravica krčme, bilo bi veliko manj pobojev, pretepanja in enacih nerednosti. Pisatelj teh vrstic pozna več harmonikarjev-škripačev, ki se pečajo edino s tem poslom, rajši trpé glad, kakor bi se kacega poštenega dela poprijeli.

Tu, sodimo, bi prišla dobro tudi postava zoper potepuhe; naj bi se le zvesto izpolnjevala, gotovo bi se tacim lenuhom do živega prišlo. Morebiti bi se dalo tudi s tem kaj pomagati, ko bi se neka mera uradno odločila, čez katero bi ne smeli krčmarji enemu človeku alkoholične tekočine zlití v grlo. Revščine in prosijakov postaja čemdalje več in kaj še le bode? Sedanji mladi tovarniški delalci, ne da bi si česa za stara leta prihranjevali, raji v imenovanih krčmah zapravijo ves zaslužek in zdravje pa poštenje še povrh. Le v tovarnah, kjer veje še nekoliko duh krščanstva, — v največih seveda mu ni več sledú — le tam se usmili še delalca tovarnska gospóda ter ga drži na varčnost. Ne vselej, včasih pa to vendar pomaga in želeti je, da bi bilo več take gospóde.

V korist bi bilo gotovo tudi to mladini, ko bi se ob nedeljah in praznikih, bodi že v šoli ali pa v čitalnici zbirala. Tam bi se ji lahko iz krščanskih in v narodnem duhu pisanih bukev prebiraló ali tudi ustmeno kaj učilo; tako bi se ona od nevarnih oštarij in vsled tega tudi od pijančevanja odvracala. Naj pa bo to že kakor koli, vsekako je dolžnost rodoljubov delati na to, da se iztrebi nesrečno pijančevanje izmed našega ljudstva.

Gospodarske stvari.

Zmečkani oves.

Oves je brez vsega vgovora za konje najizvrstnejša hrana, katera jim največ moči podeluje. Oves je lahko prebavljiv, ne napenja, ne dela prevelike kisline v želodcu ima zadosti